

A Ràdio Cambrils,

PATRIMONI COL•LECTIU

Llibres i mestres

Què és? El cartell de la festa de Sant Jordi de 1984

On es troba? A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall *Festa de Sant Jordi* (1984). Signatura topogràfica: 3006

Què ens diu?

- Ara fa vint-i-quatre anys, per Sant Jordi hi havia parades de llibres i roses, i també...
- Fixeu-vos quin dia es va celebrar Sant Jordi. Per què? La Pasqua hi va tenir alguna cosa a veure...

Què és? Un recompte de quantes persones del barri de la Platja sabien llegir i escriure.

De quan és? El document no porta data, però gràcies a la lletra i a altres documents que s'han conservat amb ell, es pot suposar que es va redactar cap al 1830.

On es troba? A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall *Llista dels que saben llegir i escriure* (s.d.). Signatura topogràfica: 379.6.1

Què ens diu?

- Quants homes sabien escriure?
- Quantes dones?
- Quina proporció d'habitants era analfabeta?
- En sabien més els més joves, els més grans o els de mitjana edat?

Per saber-ne més:

- Josep Bertran Cuders. *Aspectes socio-econòmics del segle XIX i inicis del XX a Cambrils*. Tarragona: El Mèdol, 1992

Llista dels q. saben leer y escribir a la Playa del Mar.

	<u>Leer y escribir</u>	<u>leer.</u>	
Hasta 7 años -	-	-	1.. hombre Hembras
De 7 a 16..	6..	4..	Leer y escribir
De 16 a 25..	4..	1..	1.. hembras
De 25.. a 40..	20..	3..	
De 40 a 50..	9..	1..	
De 50 a 60..	3..	-	

Nota: Jaume Marralet va compilar en la present llista.

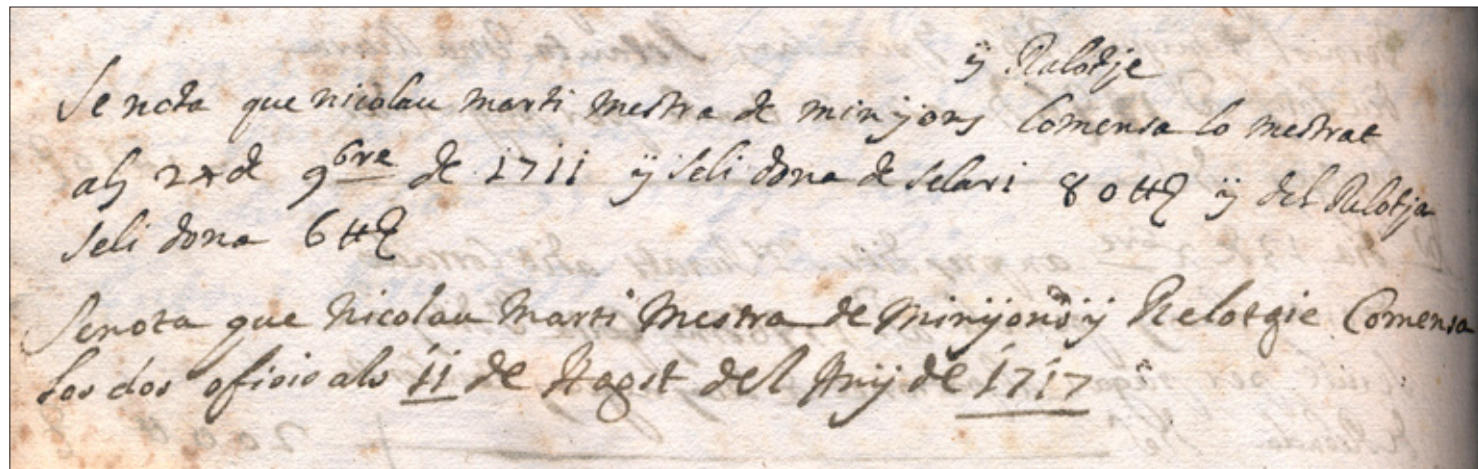
Què és? Un fragment d'un llibre d'anotacions on apareixen les dues primeres cites documentals que coneixem sobre un mestre a Cambrils.

De quan és? El llibre, de 1723-1792. Les anotacions fan referència a 1711 i a 1717.

On es troba? A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. *Llibre de notas de Cambrils* (1723-1792.). Signatura topogràfica: 167.16

Què ens diu?

- Com es deia aquest primer mestre documentat a Cambrils?
- Quin dia va començar el seu contracte com a mestre?
- Quina altra feina tenia, a més d'ensenyar la canalla?

Se nota que Nicolau Martí Mestre de minjons y Relotje
als 24 de ^{Nov}embre de 1711 y se li dona de salari 80 lls y del Relotja
se li dona 6 lls

Se nota que Nicolau Martí Mestre de minjons y Relotgie Comensa
los dos ofisios als 11 de Agost del Any de 1717

"Se nota que Nicolau Martí, mestra de minyons [a dalt: y relotjé] comensa lo mestrat als 24 de novembre de 1711 y se li dóna de selari 80 lliures y del relotja se li dóna 6 lliuras.

Se nota que Nicolau Martí, mestra de minyons y relotgié, comensa los dos ofisis als 11 de agost del any de 1717"

Per saber-ne més:

- Manel Tarés Lagunas. Mestres, rellotgers i organistes: Aproximació a l'ensenyament a Cambrils durant el segle XVIII. A *Anjub*, núm. 6 (2003), p. 4-10

Què és? El contracte de Josep Roca i Ferrando com a mestre de Cambrils.

De quan és? El document, de 1792. El llibre on està escrit, de 1723 a 1792.

On es troba? A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. *Llibre de notas de Cambrils* (1723-1792). Signatura topogràfica: 167.16. Full 46r (cara recto o davantera).

46
Quay dia 13 de Mayo 1792. Lo Mag^o Ajuntam^t. ha concludit per
el d^e l'Almoxar^{re} a J^oh Roca, y Ferrando, per lo termini de quatre anys,
que començaran a cobrar lo dia present, ab los pactes següents.

1ª Serà la obligació de dit Mestre de envejar atots los fills de la p^o
vella de lloger, de l'Almoxar^{re}, y contax fins ala regla de tres, la doctrina Chais:
casals, y inclinarlos als bons costumis, y al temox de Deu; tindrà obligació
de acompanyarlos tott los dias al Porxó, y als dias de festa als m^os
maj^os, y ala Doctrina, y alav Baseron de rogativas.

2^a Lo Ajuntam^t. promet donar al dit Mestre cent lliuras per son va:
lari de tres entres mesos anticipats; avaxen vintanta lliuras que h^a
vontatadas per lo consell, onre lliuras quatre sous per las quals tindrà
obligació de cuidar el Retorger, set lliuras quinze sous que vedeix de valant
la campana, y una lliura, y un sou que igualm^t. redeix lo seguitas.

3ª Per d^e dit Mestre cobrar lliuradas els Almox^{re}s, avaxen els que
passan l'Almoxar^{re} 2^a, els de Frontalm 3ª els de ex^o lliuras tres sous
y nou, y els de comptar 7 d^e d^e, pero els que vian Cobrar no podan co:
brar des l'Almoxar^{re} lo que ne sera concepedor lo Mag^o Ajuntam^t.

4^a Que lo Mag^o Ajuntam^t. promet donarli casa franca per lo
vendi, y sa abitacio.

5^a Lo dit J^oh Roca, y Ferrando p^ot, acceptalo llegintexi ab los pactes q^o
dalo quedan explicats los que promet cumplir; y per aque convia de
onre el Mag^o Ajuntam^t. far lo p^ot que fixina lo dit Mestre,
junt ab mi lo Inf^o Secretari, dia mes, y any dont dit.

J^oh Roca y Ferrando.

Lo d^e l'Almox^{re} Ajuntam^t.
Miguel Rueda, y Tasse Noll, y vax^o
E

Què ens diu?

- En què consistia el programa que els havia d'ensenyar?
- Quines obligacions morals i religioses tenia el mestre?
- A més del sou, què més li havia de donar l'Ajuntament?
- Qui signa el document?
- La lletra d'aquest document i la de l'anterior, són diferents?

Per saber-ne més:

- Manel Tarés Lagunas. Mestres, rellotgers i organistes: Aproximació a l'ensenyament a Cambrils durant el segle XVIII. A *Anjub*, núm. 6 (2003), p. 4-10

A Ràdio Cambrils,

PATRIMONI COL·LECTIU Llibres i mestres

Emissió del 15 d'abril de 2008